

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku M. P. i M. P.
przy uczestnictwie K. O.
o rozgraniczenie nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 5 września 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Z. w sprawie z wniosku M. P. i M. P. z udziałem K. O. o rozgraniczenie nieruchomości na skutek apelacji wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego w B. postanowił oddalić apelację, stwierdzając, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

Od powyższego orzeczenia Sądu Okręgowego w Z. skargę kasacyjną wywiedli Wnioskodawcy, zaskarżając to postanowienie w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, to jest art. 153 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, a także naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miał wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., a także art. 328 § 2 k.p.c. Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia

w całości i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, a także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Wnioskodawcy podnieśli, iż jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na etapie przedsądu dokonywana jest przez Sąd Najwyższy ocena wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie.

Wymagania w tym zakresie zostały wskazane wielokrotnie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, które określa standardy odnoszące się do wymagań, jakie powinien wniosek spełniać.

W pierwszej kolejności warto przypomnieć podstawowe ustalenia wynikające z utrwalonej judykatury.

Po pierwsze, skarga kasacyjna stanowi w polskim systemie prawnym środek zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym, a zatem szczególnym. Rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, które wykraczają poza indywidualny interes skarżącego. Obok interesu indywidualnego powinna mieć swoje źródło w interesie publicznym. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem przed sądem trzeciej instancji, a zatem odwoławczym od orzeczeń wydanych przez sądy dwóch instancji. Założenie to determinuje zakres dopuszczalności skargi kasacyjnej, charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, a także - co istotne na etapie rozstrzygania w ramach tzw. przedsądu - wymagania stawiane treści skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących przypadkach: jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W ramach oceny wniosku o przyjęcie

skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy dokonuje jej wyłącznie w odniesieniu do wskazanych w skardze okoliczności uzasadniających jej przyjęcie. Motywy te powinny zostać ujęte przez skarżącego w ramach skargi kasacyjnej w wyodrębnionym, samodzielny uzasadnieniu wniosku. Nie podlegają natomiast ocenie Sądu Najwyższego na tym etapie podstawy kasacyjne ani ich uzasadnienie.

Cel wymagania wskazanego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Wykazanie co najmniej jednej z tych przesłanek, ich prawidłowe, wyczerpujące i zgodne z utrwalonymi w judykaturze standardami uzasadnienie spoczywa na Skarżącym. To on, w zależności od występującej w jego ocenie przesłanki oraz treści przepisów i wskazywanych problemów, powinien przedstawić wywód odpowiadający standardom wymaganym od profesjonalnego pełnomocnika. Rolą Sądu Najwyższego rozpoznającego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest podejmowanie próby dekodowania, a tym bardziej samodzielnego poszukiwania okoliczności i motywów, które mogłoby uzasadniać przyjęcie.

W przypadku wskazanej przez Skarżącego w niniejszej sprawie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, że w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 2012 r., sygn. akt V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 622/15, niepublikowane). Okoliczności te powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06, niepublikowane). Oznacza to,

że wskazanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, dostrzegalnej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Skarżący przedstawiając jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. *inter alia* postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

W niniejszej sprawie skarga kasacyjna nie zawierała wystarczająco umotywowanego wniosku o przyjęcie do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku nie czyni bowiem zadość powyższym wymaganiom.

Uzasadnienie wniosku co do naruszenia przez Sąd *meriti* art. 153 k.c. oraz wskazanych w petitum przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., a także art. 328 § 2 k.p.c. jest lakoniczne, i zasadniczo ogranicza się do powołania tez z orzecnictwa, bez wskazania wyczerpującej argumentacji zawartej w profesjonalnym wywodzie wskazującym w szczególności na to, iż sąd drugiej instancji dopuścił się rażącego naruszenia reguł postępowania dowodowego w takim stopniu, iż jest widoczne wadliwe rozpoznanie sprawy prowadzące do jaskrawo niesprawiedliwego rozstrzygnięcia i pokrzywdzenia strony. Wywiedzenie, że sytuacja taka ma miejsce, należy do podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną (zob. zamiast wielu postanowienie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt III CSK 150/19, niepublikowane). Podobnie ogólnikowo zostało ujęte uzasadnienie dotyczące tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w zakresie naruszenia przez Sąd *ad quem* art. 153 k.c. Wypada przypomnieć, iż nie jest wystarczające w tym zakresie wskazanie stanowiska o naruszeniu, ale sformułowanie w treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacji odpowiadającej wymaganiom wskazanym powyżej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

